

3 КАРЛОМ ЛІБКНЕХТОМ.

Спогад, як німецькі робітники під проводом Карла Лібкнехта боролися проти капіталістичної війни.

Була війна. Уже рік тривало масове винищення людей на полях Європи. Тисячі молодих життєрадісних людей наклали головами на "полічесті" і сотні тисяч — мільйони поспішали поновлювати лави тих, що гинули. Ми, молоді, були сповнені жахом. Ми із стиснутими кулаками лютували. Божевільні! І не вже не можна нічого проти нього влягти? Покірно дати вести себе на забій?

Ми готували гранати, вкручували запальники, наповнювали патрони, носили міни — день-удень, були занедко слабі, нічого не могли влягти...

Але як можна нічого не робити?

У задній темній кімнаті вбогої пивної на передмісті Берліну нас запитував Карл Лібкнехт — нас молодих експлуатованих робітників:

— Молоді друзі! Ви не можете нічого зробити? Хіба ви не молоді? Хіба ви не пролетарі? Хіба не бачите навкруги злиднів і страждань? Хіба не відчуваєте жаху бідності? Хіба не відчуваєте сили залізного кулака капіталу і мілітаризму і після цього ви не можете нічого зробити?

Шістьдесят пар захоплених очей вперто дивилися на Лібкнехта.

— Що ж ми можемо зробити?

І він говорив, розкривав серця і наповнював їх ненавистю до мілітаризму, патріотизму і громадянського миру.

"Не терпіть! Ні хвилини не ждати! Боріться! Швидше а натовп, в масі і говорити їм: "вас зрадили, вас продали і обдурили. Повстаньте! Не йдіть у шанці. Скиньте з себе сірі салдатські шинелі і зверніть ваші багнети проти ваших власних катів і експлуаторів."

Не робіть більше гранат! Не наповнюйте ні патронів, ні мін. Простягніть ваші руки вашим братам і сестрам у Франції, в Англії і в Росії, бо вони страждають так само, як і ви. Будьте людьми, будьте пролетарями! Будьте борцями!

Молоді брати і сестри, чи хочете ви це зробити? Чи хочете ви повстати і чи готові ви боротися за мир, за волю і за хліб?"

"Так! Ми хочемо і готові до боротьби!". І в сей час відчиняються двері і на порозі стають охоронники.

— Іменем закону! Зібрання закрито! Хто ви? Де керівник? Ви арештовані. Ти, ти, ти... всі решта — марш додому!

Темна ніч. З будинку, що потонув у темряві, виповзають якісь тіні. По три чи по чотири вони поспішають ріжними вулицями. Перед дерев'яним парканом, перед тумбами і фабриками будинків вони на хвилину зупиняються і, оглядаючись зникають в темряві ночі.

Наступного ранку... Тисячі робітників і робітниць проходять вулицями на фабрики і з фабрик. Враз біля якогось паркану збирається величезний натовп. Усі мовчки дивляться на паркан і тільки дехто запитує:

— В чому річ?

На паркані наклеєний папір зміст якого всі з захопленням читають. Але всі бояться заговорити. У цей час проривається молодий робітник і голосно читає:

— "Геть війну! Геть мілітаризм!"

Боязко поглядають люди одне на одного і немов кожен говорить: "перед очима червоний явочний листок. Позбавлені права відстрочення в роботі на оборону і тому мусити йти на фронт". І знову всі поспішають на фабрику виготовляти гранати і наповнювати патрони.

День каяття. У церквах моляться релігійні люди. Вони дякують богам за його милостиві вчинки, вони молять благословити кайзера, батьківщину і війська, вони просять ясного найшвидшого миру але, звісно, після перемоги Німеччини.

Дзвони берлінського собору гудили якраз тоді, коли дії тисяч молодих робітників демонстрували на головному проспекті Берліну "Унтер ден Лінден" а вигуками: "Геть війну!". Молоді пролетарі відважно кинулися на зустріч озброєно до зубів поліцаєм". "Кроваві собаки" — кричала молоді, але залізни кулаки поліцаїв перемогли. Молодь розбіглася, але в сусідніх вулицях все ще чулися вигуки "геть війну!"

Наступного дня у "Форвертсі" — центральному органі соціал-демократії надруковано коротке повідомлення, що молоді хуліганячи, влаштували "дурий похід", який швидко ліквідувала поліція.

На підприємствах робітники щораз частіше знаходили на лавах, біля вішалок і в убіральных коротенькі метелики: "геть війну!". Партиї та профспілкова бюрократія хвилювалася: "ніяких анархічних виступів, тільки спокій і розсудок. Ми повинні витерпіти."

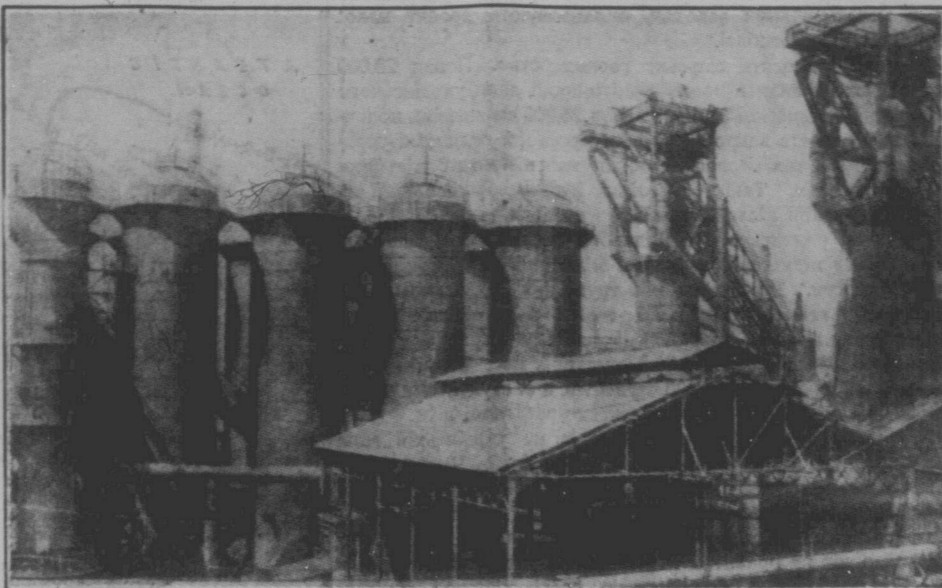
Якось увечорі на великому маховику крейдю хтось написав чотири-рядковий вірш, у якому говорилося, що досить робітникам захотіти і війни буде край.

Знявся галас — хто це зробив? Усі мовчать і підозріло дивляться один на одного, бо за тих часів борються проти війни було великим злочином. Один тільки підліток був задоволений із свого успіху і метелики, як і раніш, розкидали по цілому підприємству.

Так було на всіх заводах. Лібкнехт сидів на каторзі, але він неначе стояв біля керма. Щораз голосніше лунав клич "геть війну!". Міцнішали лави прихильників цього гасла і щораз жорстокішим ставав терор панівної воєнщини.

Випадкові вістки з-за кордону говорили, що в Італії, Іспанії та інших країнах арештовують молодих революційних робітників, що агітували проти війни, вони сидять в каторжних тюрмах.

Ми раділи: нарешті ми не самі — в таборі ворогів діють друзі — товариші — борці за ту ж саму ідею. Це дає нам велику переносити терпи тяжкі удари, бо ми тратили крашних проводирів — Лібкнехт сидів на каторзі. Ми раділи з нашої перемоги, бо

ОДНА З ДОМЕННИХ ПЕЧІВ НОВОЗБУДОВАНОГО МЕТАЛУРГІЙНОГО ЗАВОДУ В КЕРЧІ. ЦЯ ДОМНА ВИТОПЛЮЄ 500 ТОН ЧАВУНУ НА ДОБУ.

пролетарський Інтернаціонал — Інтернаціонал революційної молоді, відновлений не тільки на папері, а в боротьбі за спільне діло. І далі падає удар за ударом. Зростає хвиля і щораз голосніше по всьому світі чути пролетарський клич: "геть війну — ми вимагаємо миру, волі й братерства!" Щораз більше зростають страйки, зростають колонії демонстрантів і готують кадри революції.

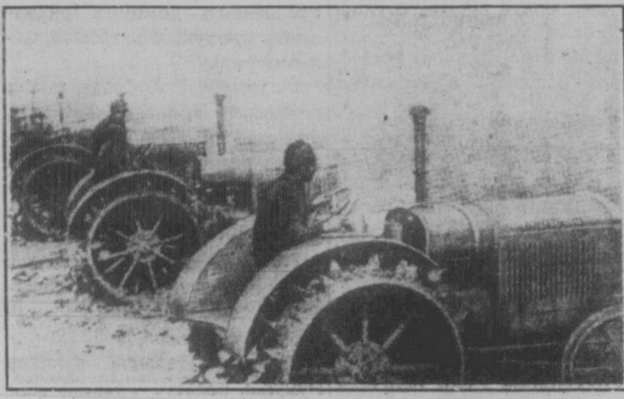
Справа невтомної молоді закінчилася перемогою: гасло:

"Геть війну!" перемогло. Чим закінчилася ця перемога, знають усі.

І тепер німецькі пролетарі разом із своїми інтернаціональними братами знову борються під гаслом: "за диктатуру пролетаріату, за радянську Німеччину, за комуністичне суспільство".

Під цими гаслами, як і завжди протягом останніх п'яти років мільйони пролетарів демонструють по всьому світі.

Фріц Ланге.

ТРАКТОРИСТИ НА КОЛЕКТИВНИХ РАДЯНСЬКИХ ЛАНАХ.

РІЖНІ ВІСТІ

КОНФЕРЕНЦІЯ РЕВОЛЮЦІЙНОЇ ПРОПОЗИЦІЇ В НІМЕЧЧИНІ.

В компартію ідуть краші робітники.

5-го жовтня в 28 пунктах Рур відбулися скликані революційною пропозицією конференції робітників кам'яновугільної промисловості. Революційна пропозиція на цих конференціях викрила маневри профбюрократів і висунула гасло: "Починаючи з 1-го грудня залишайте шахти після 7-ми годин роботи". Профбюрократи, що тепер нішком відмовляються від вимоги 7-ми годинного дня, тоді отверто виступлять, як прихвостні вулгарнословців.

На окружній конференції революційної пропозиції Долишнього Райну із 88 соціал-демократичних делегатів і членів християнських профспілок,

18 вступили до компартії. Під грім оплесків делегат заводу фірми Коберс у Дюссельдорфі заявив, що ввесь завод заводів у складі 7 членів, серед них 2 соціал-демократи, вступають до компартії і що завод завод Коберс організував у Бюдериху (поблизу Дюссельдорфа) комосередок, до якого виходять зараз 20 товаришів. Конференція заявляє, що всі класовосвідомі робітники Долишнього-Райнської округи з ентузіазмом вітають постанови V Конгресу Профінтерну і призначаються здійснити постанови конгресу у можливо найкоротшому часі.

ПОМЕРЛА ОЛЕНА ПІЧКА.

4 жовтня померла в Києві на 82 році українська письменниця і передвоєнна публіцистка Ольга Косачева, що відома в українській літературі під назвою Олена Пчілка.

ЕСПАНСЬКА БУРЖУАЗІЯ ТРЕМТИТЬ ПЕРЕД ЗАГРОЗОЮ РЕВОЛЮЦІЇ.

Із Мадрида сповіщають, що уряд Беренгера охопила паніка. Революційні перспективи стають все очевидніші. Уряд не покладається на армію. Всі його нації покладено на жандармерію й поліцію.

Директор департаменту поліції безперервно розізджає по країні, перевіряючи байову готовість поліційних і жандармських збройних сил. Геть усі газети коментують нещодавно проведене озброєння жандармерії кулеметами, бомбами й танками. У буржуазних політичних колах передбачають, що незабаром станеться міністерська криза, яку вчинять, щоб поширити буржуазну базу кабінету. Загроза революції примусить буржуазію й напівфеодалні сили зробити спробу врятуватися за допомогою деяких поступок.

РОБІТНИЦТВО ЗІРВАЛО ФАШІСТСЬКИЙ ПОХІД.

За відомостями з Мадрида, революційний масовий страйк проти походу фашистів триває далі, як протест проти бруталних наскоків поліції. Дарма, що фашисти охороняли великі загони поліції та військо, проте їм не вдалося провести свою демонстрацію, призначену на 5 жовтня. Робітники прорвали всі поліційні кордони й прогнали фашистів геть. Підчас сутичок поранено 40 осіб.

ФРАНЦУЗЬКИЙ АМУНІЦІЙНИЙ ТАБОР ВІЛЕТІВ В ПОВІТРЯ.

Біля Ліневіль, Франція, знищений вибухом цілий амуніційний табір. Було в ньому 27 тисяч гранат і 800 скринь з амуніцією. Підозрюють, що хтось підложив вогонь.

НОВИЙ ПОВПРЕД ДЛЯ НІМЕЧЧИН.

Постановою Всесоюзного Центрального Виконавчого Комітету на місце Крестинського, що відходить до Москви, повпредом до Німеччини назначено Хинчука, визначеного радянського економіста.

ПОВСТАННЯ В МІРУТСЬКІЙ В'ЯЗНИЦІ.

В Індії щодня нові арешти, вироки, розгони демонстрацій, закриття газет. Але жадна з подій останнього періоду не обурює так робітників, як відомості про ті умови, що спричинилися до повстання в мірутській в'язниці. Слово "Мірут" стало серед робітників прислів'ям. Впродовж 18 місяців 32 проводирі робітничого руху замучуються в мірутській в'язниці. Вони підлягають своєрідній судовій процедурі — без присяжних, без оборонців, позбавлені змоги відбивати напади своїх ворогів. Що більше дрібниць дізнаються робітники про цей "суд", то ганебнішим стає в їхніх очах лейбористський уряд. Отрж, коли одержали повідомлення про повстання в мірутській в'язниці, тисячі робітників забули на сполох, бажаючи швидше довідатися, що там трапилось, яке значіння цих нових подій.

Антиімперіалістична Ліга намагалася одержати відомості від лейбористського уряду через міністерство в справах Індії. Але на всі запити була одна відповідь, що міністру Веджвуду Бенну нічого невідомо про будь-який бунт; а коли він одержить будь-які відомості, то обговорить питання про те, чи поділиться він ними з Лігою чи ні. Нарешті тепер, через кілька тижнів, нам вдалося одержати відомості — і які відомості!

28 серпня 14 підлітків віком 16—17 років побили їх поліцаї за те, що вони галасували в приміщенні в'язниці Політичний в'язні негайно запротестували проти цього жорстокого поводження й проголосили ряд політичних гасел. Усі в'язні Мірутської в'язниці негайно пристали до протесту політичних. Губернатор викликав до себе 54 в'язнів, як ватажків, це спричинилося другого ранку до бурхливих сцен протесту. Озброєна охорона накинута на в'язнів і загнала їх назад до камер. Слідом за цим 13 чоловіків за судили до биття — 30 ударів кожному. Інших засудили на самотне ув'язнення. 50 чоловіків закували в залізни кайдани — старовинна форма кари, що її 20 років тому засудила комісія, яка обслуговувала в'язнів в індійських в'язницях.

30 політичних в'язнів, повертаючись із засідання мірутського суду, побачили в'язнів, судили до биття. Вони лежали неспритомими на палкому сонці, обливаючись кров'ю — про них ніхто й не подумав потурбуватися. Політичні в'язні негайно зняли протест, за що їх покарано — позбавлено

всіх привілеїв, що їх мають підслідні в'язні. Їх позбавили допуску газет. Але жадна з подій останнього періоду не обурює так робітників, як відомості про ті умови, що спричинилися до повстання в мірутській в'язниці. Слово "Мірут" стало серед робітників прислів'ям. Впродовж 18 місяців 32 проводирі робітничого руху замучуються в мірутській в'язниці. Вони підлягають своєрідній судовій процедурі — без присяжних, без оборонців, позбавлені змоги відбивати напади своїх ворогів. Що більше дрібниць дізнаються робітники про цей "суд", то ганебнішим стає в їхніх очах лейбористський уряд. Отрж, коли одержали повідомлення про повстання в мірутській в'язниці, тисячі робітників забули на сполох, бажаючи швидше довідатися, що там трапилось, яке значіння цих нових подій.

Але це ще не все. Цей вибух виявив умови, що існують у в'язниці в "спокійні" часи. Тепер стало загальновідомим, що в цій в'язниці розрахований на 750 в'язнів, справді тримають 1,300 чоловіків. Стало відомим що в'язні збиті вкупу, як худоба, на ніч їх заковують і дають їм надзвичайно погані харчі. Індійські газети говорять про це так: "Вони збиті вкупу, як корови, їх зв'язують на ніч як корів".

Крім того виявляється, що в'язнів розподілено на різні категорії, залежно від їхнього соціального стану. Завдяки протестам багатьох та впливовішим друзів деяких із найвизначніших вчасників індійського національного руху, в'язнів розподілено на три категорії: А, Б, В. Характеристично, що всі робітники й селяни потрапили до категорії В. Цим категоріям ув'язнених не дають овочів і харчі, що вони їх одержують, часто так вони воняють, що їх не можна їсти.

Увесь світ повинен знати про те, що діється з британських володіннях під владою лейбористського уряду з його "прогресивною" політикою. Широкий мітинг лондонських робітників, скликаний для зустрічі делегатів, що поверталися з Радянського Союзу, був надзвичайно обурений, зачувши про ці жахливі умови утримання в'язнів та про їхне биття. На цьому мітингу ухвалили резолюцію, в якій говориться:

"Ми цюнайефективніше протестуємо проти жорстокого поводження поліції, наймитів лейбористського уряду із в'язнями в мірутській в'язниці. Ця жорстокість ставить лейбористський уряд в один ряд з кривавим царським урядом, що його скинула робітничо-селянська російська революція".

"Ми закликаємо англійський пролетаріат всіма силами протестувати проти цих жорстокостей, боротися за звільнення мірутських в'язнів і викривати лейбористський уряд, як ворога пролетаріату".

Ця резолюція знайшла відгук в лавах англійського пролетаріату й спричинилася до широкого руху протесту. Англійські робітники швидко знавдають цей уряд так само, як і попередній уряд Болдвина.

Д. Т. Мерфі.

УКРАЇНЦЯМ, БАЧИТЕ, ЖИВЕТЬСЯ В ПОЛЬЩІ ЯК В РІДНОЇ МАМИ — ЗАЯВИВ ПОЛЬСЬКИЙ МІНІСТЕР

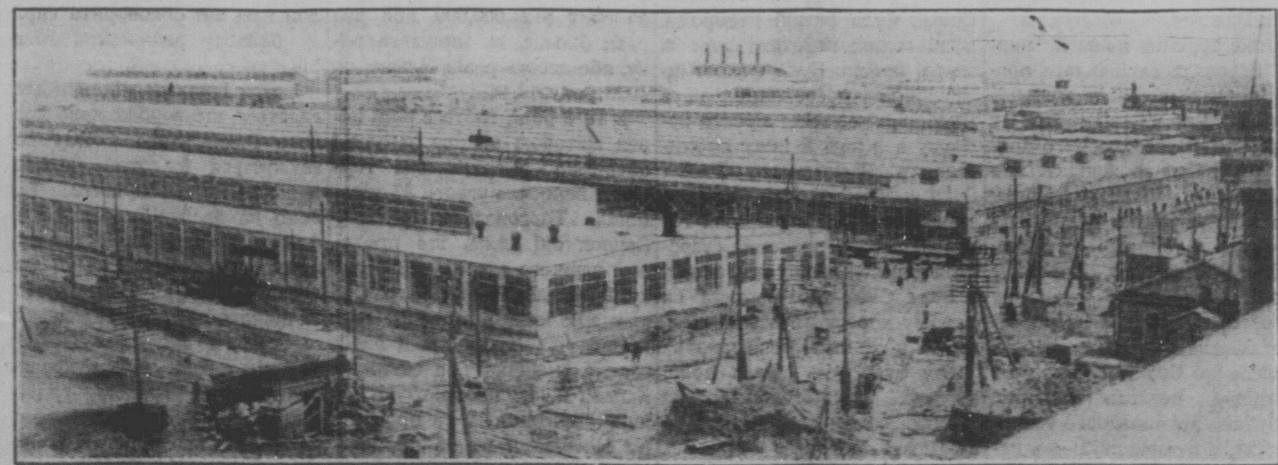
У міністерстві внутрішніх справ відбувся прийом закордонних журналістів, присвячений подіям на Західній Україні. За словами начальника політдепартаменту міністерства внутрішніх справ Стамировського і начальника навіділду того ж міністерства Сухенка, українцям живеться в Польщі зовсім не погано, громадські, наукові й господарські організації українців у Польщі належнорозвиваються.

Втихомирненні Західної України, за словами доповідача із міністерства внутрішніх справ, закінчено. Карні загони виведено з Західної України. Директор департаменту Стамировський у прикішевому слові цілком несподівано заявив, ніби польському урядові не

доводиться бажати краших стосунків з українським населенням". Стамировський підкреслив далі, що уряд незадоволений з заяви й декларації українських політдіячів, вимагаючи, щоб слова їхні підтримали діями.

НАГОРОДА ДЛЯ ПЕРЕДОВИХ РОБІТНИКІВ.

32 краших ударників робітників миколаївського порту нагороджено срібними жетонами, двох ударників премійовано місяцями в сенаторії, а одного місцем в будинку відпочинку. Для премійованих ударників заводський комітет своїм коштом передлатив газету "Труд". Робітники порту, виступаючи на зборах, заявляють, що вони ні на крок не відступлять у боротьбі за виконання п'ятирічки за чотири роки.

ВЖЕ ПУЩЕНІЯ В РУХ ВЕЛИЧЕЗНИЙ НОВОЗБУДОВАНИЙ ТРАКТОРНИЙ ЗАВОД В СТАЛІНГРАДІ, ЯКИЙ МАЄ БУДУВАТИ 50,000 ТРАКТОРІВ НА РІК. ДРУГИЙ ТАКИЙ САМИЙ БУДУЄТЬСЯ В ХАРКОВІ.